

УДК 780.76:783.65-028.23

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2023-6-4>

Богдан КИСЛЯК

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії та мистецтвознавства, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, вул. Костюшка, 11, м. Львів, Україна, 79000

ORCID: 0000-0002-5622-8851

Бібліографічний опис статті: Кисляк, Б. (2023). Створення відеокліпів «Різдвяного циклу» з використанням акордеона. *Fine Art and Culture Studies*, 6, 25–29, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2023-6-4>

СТВОРЕННЯ ВІДЕОКЛІПІВ «РІЗДВЯНОГО ЦИКЛУ» З ВИКОРИСТАННЯМ АКОРДЕОНА

Дослідження спрямоване на аналіз створення відеокліпів «Різдвяного циклу» з активним використанням акордеона як ключового музичного інструменту. У різдвяний цикл входять відомі композиції, такі як «Добрий вечір тобі», «Нова радість стала», кавер на «Last Christmas» та український колядковий мотив «Щедрик». Дослідження орієнтоване на вивчення взаємодії акордеона із різдвяним музичним контентом, а також визначення впливу цього інструменту на візуальну естетику відеокліпів. Акцент робиться на створенні унікальної атмосфери свята та емоційному враженні глядачів через поєднання музичного та візуального вираження. У роботі аналізується творчий підхід до створення відеокліпів. Дослідження розглядає використання кавер-версій та традиційних елементів у сучасних інтерпретаціях різдвяних композицій, зокрема у контексті «Last Christmas». Робота також враховує культурні аспекти та традиції, що впливають на сприйняття різдвяної музики та відеоконтенту. Загальна ідея роботи полягає в створенні атмосферних та емоційно насичених відеокліпів, що відтворюють дух українського Різдва та підкреслюють важливість музики у цьому святковому періоді.

Мета статті полягає в розкритті та аналізі творчого підходу до створення відеокліпів, що включають у себе різдвяний музичний цикл та активно використовують акордеон як ключовий музичний інструмент.

Методологія. У роботі використано аналітичний підхід, зосереджений на детальному огляді відеоматеріалів, що присвячені виступам акордеоновоїх віртуозів у контексті Різдвяного циклу.

Наукова новизна полягає у впровадженні аналітичного підходу до вивчення відеоарту в музичному виконавстві на акордеоні, а також у виявленні специфічних аспектів візуальної експресії у акордеонній творчості.

Висновки. Одним із ключових аспектів вивчення взаємодії акордеона із різдвяним музичним контентом є використання інноваційних технологій у творчому процесі. Українські музиканти впроваджують у свою роботу комп'ютери, синтезатори та програми для обробки звуку, що сприяє створенню унікального звучання та розвитку нових музичних напрямків. Українська Різдвяна музика є важливим засобом вираження національної ідентичності. Багато українських виконавців активно використовують музику для вираження сучасної національної свідомості, особливо в контексті подій в Україні. Роботи спрямовані на розуміння ефективних прийомів та тенденцій відеоінтерпретації музичних творів для акордеона. Результати дослідження корисні для музичних виконавців, режисерів, артистів візуального мистецтва та науковців, зацікавлених у розвитку сучасних форм візуального вираження в музичній культурі.

Ключові слова: відеокліп, акордеон, творчий підхід, сценарій, різдвяний цикл.

Bohdan KYSLIAK

PhD in Art Studies, Associate Professor at the Department of Choreography and Art History, Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Boberskyj, 11 Kostyushka Str., Lviv, Ukraine, 79000

ORCID: 0000-0002-5622-8851

To cite this article: Kysliak, B. (2023). Stvorennia video-klipiv «Rizdvianoho tsykladu» z vykorystanniam akordeona [Creation of video clips “Christmas cycle” with the use of an Accordion]. *Fine Art and Culture Studies*, 6, 25–29, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2023-6-4>

CREATION OF VIDEO CLIPS “CHRISTMAS CYCLE” WITH THE USE OF AN ACCORDION

Research focused on the analysis of creating video clips "Christmas Cycle" with active use of the accordion as a key musical instrument. The Christmas cycle includes well-known compositions such as "Good Evening to You," "Nova

Radist Stala," a cover of "Last Christmas," and the Ukrainian carol motif "Shchedryk." The research aims to study the interaction of the accordion with Christmas musical content and determine the instrument's impact on the visual aesthetics of video clips. Emphasis is placed on creating a unique holiday atmosphere and emotional impact on viewers through the combination of musical and visual expression. The paper analyzes the creative approach to video clip creation, examining the use of cover versions and traditional elements in modern interpretations of Christmas compositions, particularly in the context of "Last Christmas." The work also considers cultural aspects and traditions influencing the perception of Christmas music and video content. The overall idea is to create atmospheric and emotionally rich video clips that replicate the spirit of Ukrainian Christmas and emphasize the importance of music in this festive period.

The aim purpose of the article is to reveal and analyze the creative approach to the creation of video clips that include the Christmas music cycle and actively use the accordion as a key musical instrument.

Methodology. The work uses an analytical approach focused on a detailed review of video materials dedicated to the performances of accordion virtuosos in the context of the Christmas cycle.

The scientific novelty lies in the introduction of an analytical approach to the study of video art in accordion performance, as well as in the identification of specific aspects of visual expression in accordion music.

Conclusions. One of the key aspects of studying the interaction of the accordion with Christmas music content is the use of innovative technologies in the creative process. Ukrainian musicians introduce computers, synthesizers, and sound processing programs into their work, which contributes to the creation of a unique sound and the development of new musical trends. Ukrainian Christmas music is an important means of expressing national identity. Many Ukrainian performers actively use music to express contemporary national consciousness, especially in the context of events in Ukraine. The work is aimed at understanding effective techniques and trends in video interpretation of musical works for accordion. The results of the study are useful for music performers, directors, visual artists, and scholars interested in the development of modern forms of visual expression in musical culture.

Key words: video clip, accordion, creative approach, script, Christmas cycle.

Постановка проблеми. У сучасному світі відеокліпи, що супроводжують різдвяний контент, стають все більш популярними та важливими для формування святкового настрою. Однак, існують певні проблеми у розумінні взаємодії між музичним та візуальним складниками відеокліпів. Починаючи з визначення ролі акордеона як ключового музичного інструменту у різдвяному циклі, виникає необхідність глибшого аналізу його впливу на загальну естетику та враження глядачів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретичним аналізом історії української музики, зокрема колядок і щедрівок, займався Є. Єфремов, видатний український музикознавець, який вніс значний внесок у вивчення та розуміння української народної музичної традиції. У своїх працях Є. Єфремов вивчав етнічні особливості та розвиток українських колядок і щедрівок, докладно аналізуючи їхню структуру, мелодійні особливості, а також текстовий склад. Особливу увагу він приділяв тим пісням, які виконуються під час різдвяних обрядів, розкриваючи їхні зв'язки із звичаями та віруваннями українського народу [5]. Барицька О., досліджуючи ритміку в жанрах українського фольклору стверджували, що ритмічна структура українського фольклору не лише має музичні вияви, але й тісно пов'язана з етнічною ідентичністю та традиціями спільнот. Вони визначають, що ритміка українського фольклору може бути розглянута як мова, що

передає та утримує культурний досвід поколінь [1]. Основні тези досліджень Барицької свідчать про те, що ритміка в українському фольклорі — це не просто музична ozdoba, а важливий культурний елемент, що відображає дух та ідентичність українського народу через його музичне мистецтво: їм належить також низка оглядових розвідок і мультимедійних технологій підвищення ефективності музичного виконання та навчання.

Метою статті є дослідження і аналіз «Різдвяного циклу» музикантів-віртуозів, які присвячені виявленню українських традицій через музичне виконання на акордеоні.

Виклад основного матеріалу дослідження. У статті розглядається створення музичних творів під назвою «Різдвяний цикл». Зимові свята починаються зі свята Введення в храм Пресвятої Богородиці. Обряди зимового циклу пов'язані не тільки з періодом очікування весни як часу сівби, а й з давніми міфами про народження Всесвіту [5, с. 41]. Здатність музиканта художньо інтерпретувати твір значною мірою посилюється широтою його життєвого досвіду та творчої перспективи, а також його професійним досвідом. Чим глибше і яскравіше їхнє тлумачення, тим більше шансів вони спрямують свій ентузіазм на творчі пошуки.

Перша колядка «Добрий вечір тобі» [6] була знята та опублікована ще до повномасштабного вторгнення агресора. Вона є однією з найвідоміших та найпопулярніших українських

різдвяних пісень, а також є частиною багатой української різдвяної традиції і виконується під час різдвяних візитів та спеціальних різдвяних обрядів. Мелодія являє собою 9 куплетів (заспів) та приспів (рефрен). Діапазон мелодії колядки в межах нони, охоплює 9 звуків, містить ознаки паралельно-змінного ладу (1 речення – 6 тактів в мажорі, 2 речення – 6 тактів в паралельному мінорі). За формою колядка наближається до періоду (6+6т). Розмір колядки 2.4. Темп виконання – помірний, що додає величності характеру колядки. Приспів стилістично доповнює заспів мелодії колядки, створюючи єдине ціле.

У сучасному мистецтві відеокліпів, де з'єднується мистецтво та соціальні концепції, створення відеокліпів, спрямованих на втілення ідей єдності та святкового духу, визнається актуальним та важливим аспектом творчого процесу.

Початковою точкою творчого процесу була основна ідея відеокліпу – демонстрація єднання людей у Львові під час святкування Різдва. Підхід до створення відеокліпу передбачив ретельно розроблений сценарій, де деталізувалися ключові моменти та локації, покладаючи акцент на створення атмосфери єднання. Відеокліп включає у себе хор, де поєднуються чоловічий і жіночий голоси, що доповнює музичний фон та створює враження єдності. Хореографічна постановка та використання музичних інструментів, зокрема скрипки та акордеона, вносять глибину та виразність виступу, визначаючи митців як артистів, що сприяють об'єднанню. Перенесення дії відеокліпу на території військової частини, медичного об'єднання та управління ДСНС додає соціальний аспект і визначає його як важливий миттєвий засіб відображення підтримки та єднання різних сфер суспільства в Різдвяний період.

Львів у кліпі стає не лише локацією, але й соціальним простором для реалізації ідеї. Організація процесу зйомки вимагала великої координації між різними локаціями та учасниками, забезпечуючи створення різноманітних кадрів. Узагальнюючи, відеокліп є втіленням концепції єдності в Різдвяний період, де ідея та реалізація взаємодіють, формуючи вражаючий твір, який вражає глядача та поглиблює розуміння важливості спільності в святковий період.

Друга робота колядка «*Нова радість стала*» [7] є важливою частиною української різдвяної культури та має значення як етномузикологічний об'єкт для дослідження традиційних українських різдвяних обрядів та музичного спадку. Мелодія має характерну мажорну тональність і має ритмічний, жвавий характер, що відображає святковий настрій Різдва. Інструментальний супровід для цієї колядки часто виконується на традиційних українських інструментах, таких як бандура, баян або скрипка. Під час створення відеокліпу для цієї роботи була також обрана локація і підібрані музичні інструменти, серед яких: акордеон, піаніно, скрипка та контрабас. Хореографічна постановка колективу доповнює відеоряд своєю казковістю, а звичайні пересічні пасажири створюють атмосферу ширості та єдності, як і було з попередньою колядкою.

Третьою роботою циклу є кавер на композицію «*Last Christmas*» [8], який має помірний темп і ритмічну структуру, що сприяє легкому сприйняттю і танцювальному характеру. У знятому відео на кавер цієї музичної композиції спостерігається наступний сюжет: хлопчик та дівчинка, які є братами та сестрами, очікують на Різдвяне диво. Хлопчик вмикає вінілову пластинку, а через деякий час з'являється Санта Клаус. Він дарує дітям подарунки, які вони з радістю розпаковують. Кадри змінюються Санта Клаусом, що грає на акордеоні, дітьми які граються в щойно отримані іграшки чи спільними танцями. В кінці відео герої музичного кліпу вітають з Новим Роком та Різдрвом Христовим. Кадри з Санта Клаусом, який грає на акордеоні, і дітьми, які граються з іграшками, підкреслюють важливість музики та ігрової активності в процесі Різдвяних свят. Ці елементи додають атмосферу веселощів і святкового захоплення, яке і я намагався передати через ідею зйомки такого відео.

В процесі планування та реалізації відеозйомки була використана систематична послідовність етапів. Визначення теми та ідеї було першим кроком, під час якого вироблена концепція відображала заздалегідь визначену тематику відеокліпу. Розробка детального сценарію включала в себе послідовність подій, діалоги та спеціальні ефекти, а також урахування всіх локацій, акторів і необхідної технічної підтримки.

Для створення атмосфери ретро та ностальгії була використана вінілова пластинка. Цей

елемент додає відеокліпу унікальний характер, надаючи йому теплий відтінок історії та аутентичності. Врахування цього аспекту вирізняє відео серед інших, роблячи акцент на відчуття ретро та відновлення класичного звучання. Організація зйомки та монтажу включала в себе використання добре підготовленого світлового об'єктива, що забезпечило створення теплої та атмосферної графіки. Монтаж відіграв важливу роль у відображенні настрою музики та узгодженні кадрів з текстом пісні.

Сюжетні елементи, такі як подарунки від Санта Клауса та розважальні моменти, вражають своєю яскравістю та передають радість та щасливий настрій героїв. Ці деталі стали ключовими для створення враження веселощів та святкового настрою. Звуковий аспект був вдосконалений високоякісним звуковим супроводом, включаючи кавер на музичну композицію. Запис високої якості забезпечив якісний звучання, що підкреслило атмосферу та викликало емоційний відгук у глядачів.

Узагальнюючи, планування та реалізація відеозйомки були завершені з урахуванням кожного аспекту, починаючи від концепції та закінчуючи якісним звуковим оформленням, що визначило високий стандарт утвореного мистецького твору.

Четверта робота циклу кавер на Jingle Bells [9]. Це музичний твір, написаний у стилі денс-музики, який був створений у XIX столітті. Мелодія цієї композиції характеризується використанням ритмічних інтервалів та мелодійних повторень, що надають їй енергійну та святкову атмосферу [10].

Характерний акордовий прогрес, що використовується у цій композиції, складається з акордів C, F, G і Aminor. Ритмічна структура дорівнює 4/4 і відзначається швидкими, маршевіми темпами, що додають жвавості виконанню.

Робота та результат цього відео значно відрізняється від попередніх як манерою, так і кількістю задіяних осіб. Відеокліп задуманий у стилі мінімалізму, з виконанням у головній ролі одного музиканта, який грає на декількох інструментах. Ялинка та незначна кількість декорацій підкреслюють мінімалізм цього відео та концентрують увагу на грі декількох музичних інструментів, вдала склейка кадрів та гарне аранжування створюють враження цілісності та атмосферності записаного каверу.

Кліп на композицію «Щедрик» Леонтовича є останнім з «Різдвяного циклу» [10]. «Щедрик» – це українська колядка, написана композитором Миколою Леонтовичем у 1916 році. Ця музична композиція називається також "Коляда", і вона відома своєю виразною мелодією і тематикою, що пов'язана із зимовими святами [9]. «Щедрик» в основному виконується акустичними інструментами, такими як домра, баян, флейта, а також голосами хору чи солістів. Ця композиція зазвичай виконується під час Різдвяних та Новорічних свят в Україні та інших країнах.

Сюжет відео має декілька символічних складових, які спільно створюють особливий сенс і настрої. Храм є місцем духовного спілкування та внутрішньої рефлексії. Він символізує спільноту, духовну рівновагу і місце, де люди звертаються до внутрішніх пошуків та релігійного відчуття.

Гра на акордеоні та виконання «Щедрика» символізує культурну спадщину та ностальгію за минулими часами. Вона також може викликати почуття радості та співчуття. Діти зі свічками представляють чистоту, невинність, світло і надію. Їх присутність в храмі символізує молитву за майбутнє, за збереження невинності та миру в світі. Свічки можуть бути знаком світла і віри.

Усі ці елементи разом створюють сюжет, який відзначає важливість духовного розміру життя, культурного спадку та надії на краще майбутнє. Ідея кліпу є засобом спілкування з внутрішніми почуттями та з іншими людьми, а присутність дітей-янголяток з поживними свічками може нагадувати нам про важливість добра та спільності в нашому світі.

Висновки. Дослідження спрямоване на аналіз створення музичних відеокліпів, присвячених різдвяним та новорічним традиціям. Аналіз включав в себе вивчення музичних композицій, їх мелодійно-ритмічної структури та візуального супроводу. Окрему увагу було приділено семантичному аспекту відеоряду та символічним елементам, що використовуються для вираження основних ідей. Автором було продемонстровано високий рівень професійності у кожному етапі створення відеокліпів. Відбір локацій, монтаж, музичний супровід та аранжування виявили відмінні технічні та творчі навички.

У результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що відеокліпи вдало втілюють основні концепції та традиції Різдвяних та Новорічних свят. Вони надають можливість глядачам спілкуватися з внутрішніми почуттями та занурюватися у атмосферу святковості та єдності. Отже,

роботи відзначаються високим художнім та технічним рівнем, а також вдало втілюють основні ідеї та цінності Різдвяних та Новорічних свят. Вони є важливим внеском у сучасну культурну спадщину та мають потенціал для поглибленого розгляду в контексті вивчення традицій та обрядів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Барицька О. А. Метод проектів і мультимедійні технології у підвищенні ефективності музичного навчання. 2018. С. 48–55.
2. Давидов М. А. Баян – акордеон в камерному мистецтві на стику століть. Музичне виконавство. Наукових вісник НМАУ, вип. 8, кн. 5. Київ: НМАУ, 2000. 187 с.
3. Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа): підручник. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. 419 с.
4. Остапенко А. Д. Концертне виконавство. Київ, 2010. 172 с.
5. Єфремов Є. Зимові пісні. Колядки і щедрівки. Історія української музики: У 7 т. НАН, ІМФЕ. Т. 1. Кн.1. Київ: Вид-во ІМФЕ, 2016. С. 41–55.
6. Колядка «Добрий вечір тобі». Інтернет-посилання: <https://youtu.be/Hd1jO2qnpfw?feature=shared> (дата звернення: 10.10.2023).
7. «Нова радість стала». Інтернет-посилання: <https://youtu.be/iprvezkBtxs?feature=shared>. (дата звернення: 10.10.2023).
8. «Last Christmas». Інтернет-посилання: <https://youtu.be/y3PuRIQLZBc?feature=shared>. (дата звернення: 12.10.2023).
9. «Jingle Bells». Інтернет-посилання: <https://youtu.be/jM4gD7jbltk?feature=shared>. (дата звернення: 9.10.2023).
10. «Щедрик». <https://youtu.be/9yfLoqnHq4U?si=cpA6ybj69Bmx-EwB> (дата звернення: 11.10.2023).

REFERENCES:

1. Barytska, O. A. (2018) Metod proektiv i mul'timedijni tekhnologii u pidvyshchenni efektyvnosti muzychnogo navchannia. [Project Method and Multimedia Technologies in Enhancing the Effectiveness of Music Education] [in Ukrainian].
2. Davidov, M. A. (2000) Bayan – akordeon v kamernomu mystetstvi na styku stolit'. Muzychne vykonavstvo. [Bayan – Accordion in Chamber Art at the Turn of Centuries. Musical Performance] *Naukovykh visnyk NMAU, vyp. 8, kn. 5. Kyiv: NMAU*. p. [in Ukrainian].
3. Davidov, M. A. (2005) Istoriia vykonavstva na narodnykh instrumentakh [History of Performance on Folk Instruments] (Ukrainska akademichna shkola): pidruchnyk. *Kyiv: NMAU im. P. I. Chaikovs'koho* [in Ukrainian].
4. Ostapenko, A. D. (2010) Kontsertne vykonavstvo. [Concert Performance] *Kyiv* [in Ukrainian].
5. Yefremov, Ye. (2016) Zymovi pisni. Kolyadky i shchedrivky. Istoriya ukrayinskoyi muzyky. [Winter Songs: Ukrainian Christmas Carols and New Year's Eve Songs. The History of Ukrainian Music] *Kyiv: Vydavnytstvo IMFЕ, 2016*. [in Ukrainian].
6. Kolyadka «Dobryy vechir tobi». Internet-posylannya: <https://youtu.be/Hd1jO2qnpfw?feature=shared> (accessed October 10, 23).
7. Kolydka «Nova radist stala». Internet-posylannya: <https://youtu.be/iprvezkBtxs?feature=shared> (accessed October 10, 23).
8. «Last Christmas». Internet-posylannya: <https://youtu.be/y3PuRIQLZBc?feature=shared> (accessed October 12, 23)
9. «Jingle Bells». Internet-posylannya: <https://youtu.be/jM4gD7jbltk?feature=shared>. (accessed October 9, 23)
10. Kolyadka «Shchedryk». Internet-posylannya: <https://youtu.be/9yfLoqnHq4U?si=cpA6ybj69Bmx-EwB> (accessed October 11, 23).